

ACORD

între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii Europene Programul Piața Unică

Guvernul Republica Moldova (denumit în continuare Republica Moldova), în numele Republicii Moldova,

de o parte,

și

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

de cealaltă parte,

denumite în continuare „Părți”

ÎNTRUCÂT Protocolul I la Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte¹, privind un Acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii Europene² stipulează că termenii și condițiile specifice privind participarea Republicii Moldova la fiecare program anume, în special contribuția financiară de plătit și procedurile de raportare și evaluare, sunt și urmează a fi stabilite într-un Memorandum de Înțelegere între Comisia Europeană și autoritățile competente din Republica Moldova pe baza criteriilor stabilite de programele în cauză³

ÎNTRUCÂT programul Uniunii Europene Programul Piața Unică a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului⁴ (denumit în continuare „Programul Piața Unică”);

¹ JO L 260, 30.8.2014, p. 4

² JO L 260, 30.8.2014, p. 619

³ Prezentul acord constituie și are aceleași efecte juridice ca și un memorandum de înțelegere prevăzut de Protocolul I privind un acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova referitor la principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii.

⁴ Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a unui program privind piața internă, competitivitatea întreprinderilor, inclusiv a întreprinderilor mici și mijlocii, domeniul

ÎNTRUCÂT termenii și condițiile specifice ale asocierii ar trebui să fie stabilite printr-un acord internațional între Uniune și țara asociată;

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului;

ÎNTRUCÂT, țările în curs de aderare, țările candidate, potențiali candidate și țările din Politica Europeană de Vecinătate pot participa în conformitate cu principiile generale și cu termenii și condițiile generale de participare a acestor țări la programele Uniunii stabilite în acordurile-cadru și deciziile Consiliului de asociere respective sau în acorduri similare și în conformitate cu condițiile specifice stabilite în acordurile dintre Uniune și țările respective;

RECUNOSCÂND obiectivele Programului Piața Unică de a îmbunătăți funcționarea pieței interne și în special de a proteja și împuternici cetățenii, consumatorii și întreprinderile, în special IMM-urile, prin aplicarea dreptului Uniunii, facilitarea accesului pe piață, stabilirea de standarde și promovarea oamenilor, animalelor și sănătății plantelor și bunăstării animalelor, respectând în același timp principiile dezvoltării durabile și asigurând un nivel înalt de protecție a consumatorilor, precum și să dezvolte, să producă și să difuzeze statistici europene de înaltă calitate, comparabile, la timp și de încredere, care stau la baza conceperii, monitorizării și evaluării tuturor politicilor Uniunii și a ajuta cetățenii, factorii de decizie, autoritățile, întreprinderile, mediul academic și mass-media să ia decizii în cunoștință de cauză și să participe activ la procesul democratic;

RECUNOSCÂND dorința comună a părților de a dezvolta [în continuare], consolida, stimula și extinde relațiile și cooperarea lor,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al asocierii

Republica Moldova participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la următoarele obiective specifice ale Programului Piața Unică menționate în Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului în cea mai recentă versiune actualizată a acestuia, la articolul 3 alineatul (2) litera (a) punctul (ii), sporirea eficacității pieței interne prin sprijinirea unei supravegheri eficiente a pieței, și la articolul 3 alineatul (2) litera (b), consolidarea competitivității și a durabilității IMM-urilor și realizarea adiționalității la nivelul Uniunii.

plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale și statisticile europene (Programul privind piața unică) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 99/2013, (UE) nr. 1287/2013, (UE) nr. 254/2014 și (UE) nr. 652/2014, JO L 153, 3.5.2021, p. 1.

Articolul 2

Termeni și condiții de participare la Programul Piața Unică

1. Republica Moldova participă la Programul Piața Unică în conformitate cu condițiile prevăzute în Protocolul I la Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, în baza unui Acord-cadru între Uniunea Europeană și Republica Moldova privind principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii, și în termenii și condițiile prevăzute în prezentul Acord, în conformitate cu prevederile legale menționate în articolul 1 din prezentul Acord, precum și cu orice alte norme referitoare la punerea în aplicare a Programului Piața Unică, în cele mai actualizate versiuni ale acestora.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în termenii și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la acțiunile Programului Piața Unică în condiții echivalente cu cele aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune, inclusiv respectarea măsurilor restrictive ale UE⁵.
3. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori în comitetele menționate la articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului, fără drept de vot și pentru punctele care privesc Republica Moldova. Comitetul se întrunește fără prezența reprezentanților Republicii Moldova în momentul votului. Republica Moldova va fi informată cu privire la rezultat.
4. Costurile de călătorie și cheltuielile de ședere suportate de reprezentanții și experții Republicii Moldova în scopul participării în calitate de observatori la lucrările comitetelor menționate la articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/690 al Parlamentului European și al Consiliului sau în alte reuniuni legate de punerea în aplicare a Programului Piața Unică sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.
5. Republica Moldova va lua toate măsurile necesare, după caz, pentru a se asigura că bunurile și serviciile, achiziționate în Republica Moldova sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul Acord, sunt scutite de taxe vamale, taxe de import și alte taxe fiscale, inclusiv TVA, care sunt aplicabile în Republica Moldova.

Articolul 3

Contribuția financiară

⁵ Măsurile restrictive ale UE sunt măsuri restrictive adoptate în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană sau al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

1. Participarea Republicii Moldova sau a entităților juridice din Republica Moldova la Programul Piața Unică este condiționată de contribuția financiară a Republicii Moldova la Program și de costurile aferente de gestionare, execuție și funcționare în cadrul bugetului general al Uniunii (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).
2. Contribuția financiară ia forma sumei dintre:
 - a) o contribuție operațională; și
 - b) o taxă de participare.
3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate într-o tranșă și trebuie să fie efectuată cel târziu în luna mai.
4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale Programului și este suplimentară, atât în credite de angajament, cât și în credite de plată, față de sumele înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru Programul Piața Unică.
5. Contribuția operațională inițială se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre Produsul Intern Brut (PIB) al Republicii Moldova la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii la prețurile pieței. PIB-urile la prețurile de piață care urmează să fie aplicate sunt determinate de serviciile dedicate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calculele bugetare în anul anterior celui în care se datorează plata anuală. Ajustările la această cheie de contribuție sunt prevăzute în anexa I.
6. Contribuția operațională inițială se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, la creditele de angajament inițiale înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul aplicabil pentru finanțarea Programului Piața Unică.
7. Taxa de participare este de 4 % din contribuția operațională inițială anuală, calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6), și va fi introdusă treptat, astfel cum se prevede în anexa I. Taxa de participare nu este supusă ajustărilor sau corecțiilor retroactive.
8. Uniunea Europeană furnizează Republicii Moldova informații referitoare la participarea sa financiară, astfel cum sunt incluse în informațiile legate de buget, contabilitate, performanță și evaluare furnizate autorităților bugetare și care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii cu privire la Programul Piața Unică. Aceste informații vor fi furnizate ținând cont de regulile de confidențialitate și de protecție a datelor ale Uniunii Europene și ale Republicii Moldova și nu aduc atingere informațiilor pe care Republica Moldova are dreptul să le primească în conformitate cu anexa II.
9. Toate contribuțiile Republicii Moldova sau plățile din partea Uniunii Europene, precum și calculul sumelor datorate sau de primit se fac în euro.

Articolul 4
Monitorizare, Evaluare și Raportare

- (1) Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea Programului Piața Unică, participarea Republicii Moldova la Programul respectiv va fi monitorizată în permanență pe bază de parteneriat care implică Comisia și Republica Moldova.
- (2) Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, redresarea și alte măsuri antifraudă în legătură cu finanțarea Uniunii în temeiul prezentului acord sunt prevăzute în anexa II.

Articolul 5
Dispoziții finale

- (1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile și-au notificat reciproc îndeplinirea procedurilor interne necesare în acest scop.
- (2) Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2021. Acesta rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și acțiunilor, a activităților sau părților acestora finanțate din Programul Piața Unică, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului Acord între Părți.
- (3) Uniunea Europeană și Republica Moldova pot aplica prezentul Acord provizoriu în conformitate cu procedurile și legislația lor interne respective. Aplicarea provizorie începe la data la care Părțile și-au notificat reciproc îndeplinirea procedurilor interne necesare în acest scop.
- (4) În cazul în care Republica Moldova notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord, prezentul Acord încetează să se aplice provizoriu la data primirii acestei notificări de către Comisie, care va constitui data de încetare în sensul prezentului acord.
- (5) Aplicarea prezentului Acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în cazul neplății contribuției financiare sau operaționale datorate de Republica Moldova în conformitate cu punctul II al paragrafului 3 din anexa I.

În cazul neplății care poate periclita în mod semnificativ punerea în aplicare și gestionarea Programului Piața Unică, Comisia trimite o scrisoare oficială de reamintire. În cazul în care nu se efectuează nicio plată în termen de 20 de zile lucrătoare de la scrisoarea oficială de

reamintire, suspendarea aplicării prezentului Acord va fi notificată de către Comisie Republicii Moldova printr-o scrisoare formală de notificare care intră în vigoare la 15 zile de la primirea acestei notificări de către Republica Moldova.

În cazul în care aplicarea prezentului Acord este suspendată, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova nu vor fi eligibile să participe la procedurile de atribuire care nu au fost încă finalizate în momentul în care suspendarea intră în vigoare. O procedură de atribuire se consideră încheiată atunci când au fost asumate angajamente legale ca urmare a procedurii respective.

Suspendarea nu afectează angajamentele legale asumate cu entitățile juridice stabilite în Republica Moldova înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul Acord va continua să se aplice acestor angajamente legale.

Uniunea Europeană va notifica imediat Republica Moldova odată ce întreaga sumă a contribuției financiare sau operaționale datorate a fost primită de aceasta. Suspendarea va fi ridicată cu efect imediat după această notificare.

De la data ridicării suspendării, persoanele juridice din Republica Moldova vor fi din nou eligibile în procedurile de atribuire demarate după această dată și în procedurile de atribuire demarate înainte de această dată, pentru care termenele de depunere a cererilor nu au expirat.

- (6) Oricare dintre Părți poate denunța prezentul Acord în orice moment printr-o notificare scrisă prin care să se informeze despre intenția de a-l denunța.

Denunțarea intră în vigoare la trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă ajunge la destinatar. Data la care denunțarea intră în vigoare va constitui data denunțării în sensul prezentului Acord.

- (7) În cazul în care prezentul Acord încetează să se aplice provizoriu în conformitate cu alineatul (4) sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6), Părțile convin că:

- a. proiectele sau acțiunile, activitățile sau părți ale acestora pentru care au fost asumate angajamente legale în timpul aplicării provizorii și/sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord vor continua până la finalizarea lor în condițiile prevăzute în prezentul acord;
- b. contribuția financiară anuală a anului N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice provizoriu sau este denunțat se plătește în conformitate cu articolul 3.

Părțile vor soluționa de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau încetării aplicării provizorii a prezentului acord.

- (8) Prezentul acord poate fi modificat numai în scris cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord.

- (9) Anexele la prezentul Acord fac parte integrantă din prezentul Acord.

- (10) Aplicarea prezentului Acord se stabilește în conformitate cu articolul 462 alineatele (1) și (2) din Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte.
- (11) Limba engleză se utilizează pentru procedurile legate de cereri, contracte și rapoarte, precum și pentru alte aspecte administrative ale Programului Piața Unică.

Prezentul Acord va fi redactat în două exemplare în limbile română și engleză, fiecare text fiind în egală măsură autentic. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la Bruxelles, în această zi de 8 septembrie în anul 2023

Pentru Guvernul Republicii Moldova,

Dumitru ALAIBA

Vicepremier,

*Ministrul Dezvoltării Economice și
Digitalizării*

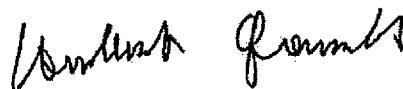

Pentru Comisie, în numele Uniunii Europene,

Hubert GAMBS

Director general Adjunct

*Direcția Generală Piață Internă,
Industrie, Antreprenoriat și IMM-uri*

ANEXA I: Reguli care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la Programul Piața Unică (2021-2027)

ANEXA II: Buna gestiune financiară

Anexa I

Reguli care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la Programul Piața Unică (2021-2027)

I. Calculul contribuției financiare a Republicii Moldova

1. Contribuția financiară a Republicii Moldova la Programul Piața Unică se stabilește anual în mod proporțional cu cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare pentru gestionarea, execuția și funcționarea Programului Piața Unică și suplimentar față de acest cuantum disponibil.
2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul Acord se va introduce treptat după cum urmează:
 - 2021: 0,5 %;
 - 2022: 1 %;
 - 2023: 1,5 %;
 - 2024: 2 %;
 - 2025: 2,5 %;
 - 2026: 3 %;
 - 2027: 4 %.
3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul Acord, contribuția operațională inițială care urmează să fie plătită de Republica Moldova pentru participarea sa la Programul Piața Unică va fi calculată pentru anii financiari respectivi prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție va fi:

$$\text{Cheia de contribuție ajustată} = \text{cheia de contribuție} \times \text{coeficientul}$$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus pentru ajustarea cheii de contribuție va fi 0,01 pentru 2021 și 0,5 pentru 2022-2027.

II. Plata contribuției financiare a Republicii Moldova

1. Comisia va comunica Republicii Moldova, cât mai curând posibil și cel târziu la emiterea primei cereri de fonduri a exercițiului financiar, următoarele informații:
 - a. sumele în credite de angajament din bugetul Uniunii adoptate definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare care acoperă participarea Republicii Moldova, la Programul Piața Unică;
 - b. valoarea taxei de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul Acord.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează o estimare a informațiilor pentru anul următor în conformitate cu punctele (a) și (b) cât mai curând posibil și, cel târziu, până la 1 septembrie a exercițiului financiar.

2. Comisia emite către Republica Moldova, cel târziu în luna aprilie a fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului Acord. Fiecare cerere de fonduri va prevedea obligația ca plata contribuției Republicii Moldova să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

Pentru primii trei ani de punere în aplicare a prezentului Acord, Comisia lansează o singură cerere de fonduri, în termen de 60 de zile de la data la care prezentul Acord începe să producă efecte juridice.

3. Republica Moldova își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului Acord, în conformitate cu punctul II din prezenta anexă. În lipsa plății de către Republica Moldova până la data scadentă, Comisia va trimite o scrisoare formală de reamintire.

Orice întârziere a plății contribuției financiare va da naștere la plata dobânzii de întârziere de către Republica Moldova la suma restantă de la data scadenței.

Rata dobânzii pentru creanțele neachitate la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, așa cum este publicată în seria C a Jurnalului Oficial al Uniunii Europene, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade scadența, majorată cu un punct procentual și jumătate.

Anexa II
Buna gestiune financiară
Protecția intereselor financiare și recuperarea

Articolul 1
Analize și audituri

- (1) Uniunea Europeană are dreptul de a efectua, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organe ale Uniunii și în conformitate cu dispozițiile acordurilor și/sau contractelor relevante, analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură la sediul oricărei persoane fizice care are reședința în Republica Moldova sau al oricărei persoane juridice stabilite în Republica Moldova și care beneficiază de finanțare din partea Uniunii Europene, precum și al oricărei părți terțe implicate în punerea în aplicare a fondurilor Uniunii care are reședința sau este stabilită în Republica Moldova. Astfel de analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și organelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, sau de alte persoane autorizate de Comisia Europeană.
- (2) Agenții instituțiilor și organelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane autorizate de Comisia Europeană au acces propriu la sedii, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și pe suport de hârtie) și la toate informațiile necesare pentru efectuarea acestor audituri, inclusiv dreptul de a obține o copie tipărită/electronică a acestora, precum și extrase din orice document sau conținutul oricărui suport de date deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de partea terță auditată.
- (3) Republica Moldova nu va împiedica și nu va obstructiona în niciun fel exercitarea de către agenți și de către celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Republica Moldova și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

- (4) Analizele și auditurile pot fi efectuate, de asemenea, după suspendarea aplicării prezentului Acord în temeiul articolului 5 alineatul (5), după încetarea aplicării provizorii sau după denunțarea sa, în condițiile prevăzute în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organe ale Uniunii Europene și în conformitate cu acordurile și/sau contractele relevante în legătură cu orice angajament juridic de implementare a bugetului Uniunii Europene, încheiat de Uniunea Europeană înainte de data la care suspendarea aplicării prezentului Acord în temeiul articolului 5 alineatul (5), încetarea aplicării provizorii sau denunțarea prezentului Acord produce efecte.

Articolul 2

Lupta împotriva neregulilor, a fraudei și a altor infracțiuni penale care afectează interesele financiare ale Uniunii

- (1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să efectueze investigații administrative, inclusiv controale și inspecții la fața locului, pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste investigații se desfășoară în conformitate cu termenii și condițiile stabilite prin actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii.
- (2) Autoritățile competente din Republica Moldova informează Comisia Europeană sau OLAF în termen rezonabil cu privire la orice fapt sau suspiciune care a fost semnalată cu privire la o neregulă, fraudă sau altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii.
- (3) Controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate la sediul oricărei persoane fizice cu reședința sau entitate juridică stabilită în Republica Moldova și care primește fonduri ale Uniunii, precum și al oricărei părți terțe implicate în punerea în aplicare a fondurilor Uniunii, rezidente sau stabilite în Republica Moldova.
- (4) Controalele și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și efectuate de către Comisia Europeană sau OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Republica Moldova desemnată de Guvernul Republicii Moldova. Autoritatea desemnată va fi informată cu un timp rezonabil înainte cu privire la obiectul, scopul și temeiul juridic al controalelor și inspecțiilor, astfel încât

să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Republica Moldova pot participa la controalele și inspecțiile la fața locului.

- (5) La cererea autorităților din Republica Moldova, controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau OLAF.
- (6) Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru buna desfășurare a controalelor și inspecțiilor la fața locului. Aceștia pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.
- (7) În cazul în care persoana, entitatea sau o altă parte terță se opune unui control sau inspecție la fața locului, autoritățile din Republica Moldova, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia Europeană sau OLAF, pentru a le permite să-și îndeplinească sarcina de efectuare a unui control sau a unei inspecții la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, în special pentru a proteja probele.
- (8) Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile moldovenești cu privire la rezultatul acestor controale și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează cât mai curând posibil autorității moldovenești competente orice fapt sau suspiciune referitoare la o neregulă identificată în cursul verificării sau inspecției la fața locului.
- (9) Fără a aduce prejudiciu aplicării legislației penale moldovenești, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor juridice sau fizice din Republica Moldova care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.
- (10) În scopul implementării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova fac schimb de informații în mod regulat și, la cererea uneia dintre părți la prezentul Acord, se consultă reciproc.

- (11) Pentru a facilita cooperarea eficientă și schimbul de informații cu OLAF, Republica Moldova desemnează un punct de contact.
- (12) Schimbul de informații între Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova are loc ținând cont de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile.
- (13) Autoritățile moldovenești cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite să-și îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii și complicii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3 **Recuperare și executare**

- (1) Deciziile adoptate de Comisia Europeană prin care se impune o obligație pecuniară persoanelor juridice sau fizice, altele decât state, în legătură cu orice creanțe care decurg din Programul Piața Unică sunt executorii pe teritoriul Republicii Moldova. Ordinul de executare se anexează la hotărâre, fără nicio altă formalitate decât verificarea autenticității hotărârii de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Republicii Moldova. Guvernul Republicii Moldova va face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională desemnată. În conformitate cu articolul 4, Comisia Europeană are dreptul de a notifica aceste decizii executorii direct persoanelor rezidente și persoanelor juridice stabilite în Republica Moldova. Executarea silită va avea loc în conformitate cu legislația și regulile de procedură din Republica Moldova.
- (2) Hotărârile și ordinele Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în aplicarea unei clauze arbitrale cuprinse într-un contract sau acord în legătură cu programe, activități, acțiuni sau proiecte ale Uniunii sunt executorii în Republica Moldova în același mod ca și deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

(3) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziei Comisiei menționate la alineatul (1) și să suspende executarea acesteia. Cu toate acestea, instanțele judecătorești din Republica Moldova au competență în cazul plângerilor referitoare la faptul că executarea se efectuează în mod neregulamentar.

Articolul 4

Comunicarea și schimbul de informații

Instituțiile și organele Uniunii Europene implicate în punerea în aplicare a Programului Piața Unică sau în controalele asupra programului respectiv au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin intermediul sistemelor electronice de schimb, cu orice persoană fizică sau entitate juridică care își are reședința sau este stabilită în Republica Moldova și care primește fonduri din partea Uniunii, precum și orice parte terță implicată în proiectul de implementare a fondurilor Uniunii cu reședința sau cu sediul în Republica Moldova. Aceste persoane, entități și părți pot transmite direct instituțiilor și organelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care trebuie să le prezinte pe baza legislației Uniunii aplicabile programului Uniunii și a contractelor sau acordurilor încheiate pentru punerea în aplicare a programului respectiv.